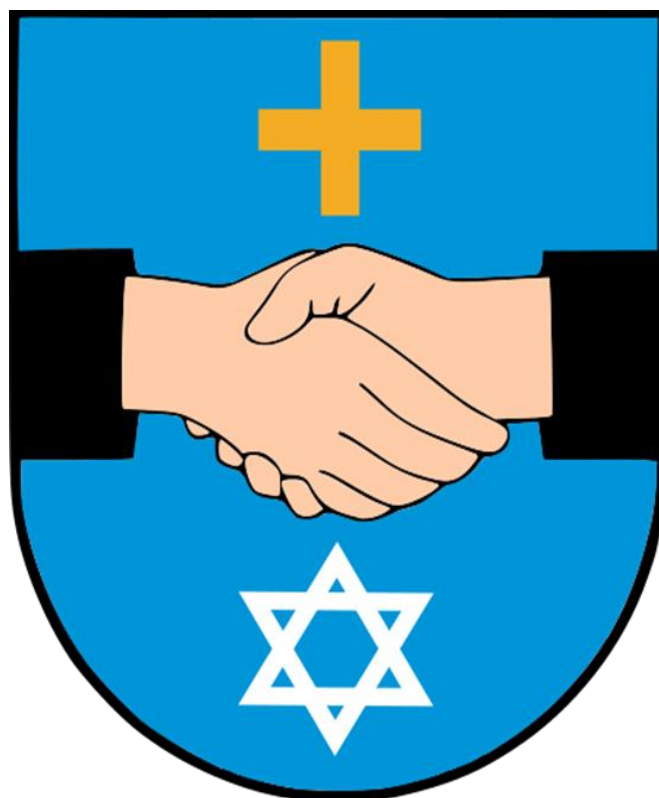

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA I GMINY KOLBUSZOWA
NA LATA 2013 – 2020**

za 2019 r.

I. Wprowadzenie

Tworzenie lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych przez gminy wynika wprost z art. 17 ust. 1, pkt. 1 ustawy z 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, który stanowi, że: „Do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Strategia ma na celu przeciwdziałać marginalizacji osób i rodzin. Jej priorytetem jest wspieranie osób w niedostatku, bezrobotnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, dążenie do minimalizacji skutków niepełnosprawności, ograniczenie negatywnych skutków starości.

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych została opracowana na okres ośmiu lat i obejmuje lata 2013-2020. Przyjęta została uchwałą nr XXXVI/413/13 Rady Miejskiej w Kolbuszowej z dnia 27.03.2013 r. Koordynowanie i monitorowanie strategii powierzono Miejsko - Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, który został zobowiązany do corocznego przekazywania sprawozdania z jej realizacji.

Strategia ta wpisuje się w strategię i programy przyjęte przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, województwo podkarpackie, samorząd powiatu kolbuszowskiego oraz samorząd gminy.

II. Sprawozdanie z realizacji strategii za 2019 rok

CEL STRATEGICZNY I: Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

I. Wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy

Trwały brak pracy prowadzi do narastania wielu negatywnych kwestii społecznych: obniżenia standardu życia, pojawienia się poczucia krzywdy, frustracji, sprzyja izolacji społecznej, staje się czynnikiem utraty kwalifikacji zawodowych, pogarsza stan zdrowia, wpływa na wzrost konfliktów społecznych i zachowań patologicznych.

Długotrwały brak pracy powoduje szybką degradację ekonomiczną jednostki i rodziny, potęguje biedę oraz rozszerza sferę ubóstwa i wykluczenia społecznego. Bezpośrednią konsekwencją długotrwałego braku pracy jest rodzenie się nowego ubóstwa, tj. pauperyzacja rodzin, które wcześniej radziły sobie same w sferze zaspokajania podstawowych potrzeb.

Na koniec grudnia 2019 roku stopa bezrobocia w powiecie kolbuszowskim kształtowała się na poziomie 7,5%. W porównaniu do 2018 roku (8,2%) bezrobocie w powiecie kolbuszowskim zmalało. Na koniec grudnia 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolbuszowej, było zarejestrowanych 682 osoby bezrobotne, a w 2018 r. - 710 osób z terenu gminy Kolbuszowa.

Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej w roku 2019 udzielił 709 osobom z terenu gminy Kolbuszowa różnych form wsparcia. Urząd Pracy opracował i realizował 3 projekty dotyczące problematyki bezrobocia: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie kolbuszowskim (IV)” - wsparciem objęto 131 osób terenu gminy Kolbuszowa, „Aktywizacja osób powyżej 29 r. ż. pozostających bez pracy w powiecie kolbuszowskim (V) - uczestniczyło 39 osób, „Praca szansą na przyszłość” - objęto 34 osoby.

Ponadto realizowano 3 programy z rezerwy MRPiPS, w których w sumie wzięło udział 92 osoby z terenu gminy Kolbuszowa.

W 2019 roku Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej udzielił wsparcia 158 rodzinom (460 osób), w których główną przyczyną trudnej sytuacji było bezrobocie.

Na terenie gminy Kolbuszowa od 2004 roku działa Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Powiatu Kolbuszowskiego „NIL”. Jest organizacją pozarządową typu non-profit, której głównym celem jest pobudzanie rozwoju gospodarczego i społecznego powiatu kolbuszowskiego.

Do głównych zadań statutowych organizacji należy: wspieranie przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych, podnoszenie wiedzy społeczno-ekonomicznej społeczeństwa, przeciwdziałanie bezrobociu, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie oświaty, edukacji i wychowania oraz ochrona praw człowieka.

Stowarzyszenie NIL w 2019 r. realizowało 3 projekty:

- „Rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych na terenie powiatu kolbuszowskiego” - objęto 21 osób z terenu gminy Kolbuszowa,
- „Droga do aktywności - aktywizacja społeczno- zawodowa osób bezrobotnych i biernych zawodowo z powiatu kolbuszowskiego” - skorzystało 19 osób,
- „Młodzi - Aktywni – Kreatywni - aktywizacja społeczno - zawodowa osób młodych

z grupy NEET z powiatu kolbuszowskiego i ropczycko - sędziszowskiego” - uczestniczyło 19 osób z gminy Kolbuszowa.

Od 2013 r. przy Stowarzyszeniu działa Centrum Integracji Społecznej, gdzie zatrudnieniem socjalnym w 2019 r. objęto 12 osób z terenu gminy Kolbuszowa. Urząd Pracy w Kolbuszowej finansuje świadczenia integracyjne wypłacane uczestnikom zatrudnionym w CIS.

W Stowarzyszeniu NIL w ubiegłym roku w ramach umowy z powiatem kolbuszowskim udzielono bezpłatnych porad prawnych dla około 300 osób z powiatu kolbuszowskiego.

W 2019 roku na terenie gminy Kolbuszowa działały 2 spółdzielnie socjalne, które prowadzą gastronomiczną działalność usługową. Zajmują się przygotowywaniem i dostarczaniem posiłków dla odbiorców zewnętrznych.

W gminie Kolbuszowa jest zarejestrowanych łącznie 2 108 podmiotów gospodarczych, w tym w 2019 roku zostało zarejestrowanych 157 nowych podmiotów gospodarczych.

Na terenie gminy działa Kolbuszowska Podstrefa Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO - Park Mielec, która obejmuje trzy działki o łącznej powierzchni 7,9944 ha. Od 2017 roku na terenie strefy działa „FIN” spółka z o.o.

II. Ograniczenie zjawiska ubóstwa jako podstawowego czynnika przyczyniającego się do wykluczenia społecznego

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Podstawową przesłanką do uzyskania przez osoby i rodziny wsparcia w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa i brak możliwości jej pokonania mimo uprzedniego wykorzystania własnych środków, możliwości i uprawnień.

Wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka odbywa się poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej, podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa, udzielenie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej realizuje pomoc w formie finansowej m.in.: wypłaty świadczeń (zasiłków: celowych, stałych, okresowych)

i niefinansowej m.in.: pracy socjalnej, posiłków, zapewnienie pomocy rzeczowej dla rodzin, pomoc w dożywianiu dzieci w szkole, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, skierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt w domu, skierowanie do Centrum Integracji Społecznej, Środowiskowego Domu Samopomocy i Dziennego Domu Senior+.

W gminie Kolbuszowa na dzień 31.12.2019 r. zameldowanych było 24 647 osób. Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 r. udzielił pomocy 702 rodzinom o łącznej liczbie 1 794 osobach w rodzinach co stanowi 7 % wszystkich mieszkańców gminy.

Powody udzielenia wsparcia rodzinom korzystającym z pomocy społecznej w 2019 r. to:

- ubóstwo - 224 rodziny (526 osób)
- bezrobocie - 158 rodzin (460 osób)
- niepełnosprawność - 255 rodzin (591 osób)
- długotrwała lub ciężka choroba - 222 rodziny (493 osoby)
- alkoholizm - 29 rodzin (50 osób)
- bezdomność -3 osoby samotnie gospodarujące
- bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem - 107 rodzin (280 osób) w tym:
 - rodziny niepełne - 44 rodziny (138 osób)
 - rodziny wielodzietne - 14 rodzin (82 osoby)
- potrzeba ochrony macierzyństwa - 89 rodzin (453 osoby) w tym:
 - wielodzietność - 65 rodzin (356 osób)
- przemoc w rodzinie - 15 rodzin (52 rodziny)
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego - 9 rodzin (15 osób)
- zdarzenie losowe - 26 rodzin (57 osób)
- klęska żywiołowa lub ekologiczna - 16 rodzin (38 osób).

Doświadczenia kilku ostatnich lat potwierdziły, iż jedną z bardziej skutecznych form pomocy jest dożywianie w szkołach i przedszkolach dzieci z rodzin o niskich dochodach. W 2019 roku z dożywiania skorzystało 344 dzieci w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Od 1 kwietnia 2016 r. funkcjonuje Rządowy Program Rodzina 500 Plus, który ma za zadanie pomóc w wychowywaniu dzieci poprzez wypłatę świadczeń wychowawczych. Wypłacone pieniądze mają posłużyć jako częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka.

W 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił świadczenie wychowawcze 500+ w wysokości 19 184 188 zł dla 2 445 rodzin na 4 058 dzieci z terenu gminy Kolbuszowa.

01.06.2018 r. rząd wprowadził świadczenie „Dobry Start”, które przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 lat. Program obejmuje dzieci wychowujące się zarówno w rodzinach, jak i te przebywające w pieczy zastępczej.

W 2019 roku Świadczenie „Dobry Start” przyznano dla 2 678 dzieci (i osób uczących się) po 300 zł. Na ten cel oraz koszty obsługi wydatkowano łącznie kwotę 830 018,48 zł.

Od 2014 r. w gminie Kolbuszowa rodziny wielodzietne mogą korzystać z pomocy w formie zniżek na podstawie Karty Dużej Rodziny, (KDR), która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Od 1 stycznia 2019 r. KDR przysługuje również rodzicom, którzy mieli na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci.

Od początku programu (w okresie od 2014 – 2019 roku) wydano Karty Dużej Rodziny dla 3 361 osób, w tym dla 1 588 w formie tradycyjnej i 442 w formie elektronicznej dla rodziców/małżonków, którzy na dzień składania wniosku mieli co najmniej 3 dzieci, spełniających warunki ustawy oraz dla 1 773 dzieci w formie tradycyjnej i 341 dzieci w formie elektronicznej. Na dzień 31.12.2019 r. 770 rodzin posiadało przynajmniej jedną aktywną Kartę. W 2019 r. wydano Karty dla 955 osób.

Program w gminie Kolbuszowa obejmuje zniżki na:

- 30 % zniżki na bilet wstępu na Krytą Pływalnię Fregata w Kolbuszowej
- 50 % zniżki na odpłatne zajęcia w Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej określone w cenniku jednostki;
- 50 % zniżki na odpłatne zajęcia w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kolbuszowej określone w cenniku jednostki;
- 50 % zniżki za zajęcia dydaktyczne i opiekuńczo - wychowawcze, świadczone przez publiczne przedszkola gminy Kolbuszowa w czasie przekraczającym wymiar zajęć pięciu godzin dziennie;
- 30 % zniżki do biletu miesięcznego imiennego na transport publiczny na trasach: Kolbuszowa - Poręby Kupieńskie i Kolbuszowa - Nowa Wieś (Borek);
- 30 % zniżki na odpłatne zajęcia świadczone przez Fundację na Rzecz Kultury Fizycznej i Sportu w Kolbuszowej określone w cenniku jednostki;
- 50 % zniżki na płatnym parkingu w Kolbuszowej;
- 100 % zniżki na diagnozę logopedyczną i neurologopedyczną oraz 25 % zniżki na terapię logopedyczną i neurologopedyczną w Gabinetzie Neurologopedycznym Anna

Chmielowska.

Na realizację gminnego Programu Wsparcia Rodzin Wielodzietnych wydano kwotę 42 433,88 zł, w tym kwota udzielonej zniżki na korzystanie z basenu – 11 827,38 zł oraz przedszkola – 30 578 zł.

W gminie Kolbuszowa z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego w 2019 roku skorzystało 89 rodzin otrzymując dofinansowanie w kwocie 145 200,24 zł. Dodatek energetyczny uzyskało 42 rodziny na łączną kwotę 5 948,33 zł.

W 2019 r. poza świadczeniami pieniężnymi mieszkańcy gminy Kolbuszowa skorzystali z różnych form pomocy niematerialnej, jak:

- poradnictwo prawne, m.in. pomoc w sporządzaniu pozwów o alimenty, reprezentowanie podopiecznych w sprawach o ustalenie opieki nad dziećmi, wydawanie opinii dotyczących sytuacji rodzinnej dla potrzeb powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz sądu.
- podejmowanie interwencji w przypadkach występowania przemocy w rodzinie,
- pomoc w załatwianiu ważnych spraw życiowych,
- praca socjalna na rzecz osób i rodzin oraz środowiska, w którym funkcjonują.

Praca socjalna wymagająca od pracowników socjalnych interdyscyplinarnego przygotowania, ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym oraz rozwijanie poczucia ich własnej wartości poprzez wykorzystanie własnych możliwości.

W roku 2019 z pomocy udzielanej w postaci pracy socjalnej ogółem skorzystało 702 rodziny, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 166 rodzin.

Ośrodek Pomocy tworzył listy osób i rodzin uprawnionych do otrzymania żywności z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020 i prowadził niezbędną dokumentację związaną z weryfikacją osób uprawnionych. W 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej wydał „skierowania do odbioru żywności” dla osób o niskich dochodach, które spełniały wymogi określone w art. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej oraz uchwały dotyczącej dożywiania. M-GOPS przy realizacji tego zadania stale współpracuje z organizacjami pozarządowymi tj. Polskim Komitetem Pomocy Społecznej (PKPS), do którego wydano 127 skierowań dla 288 osób oraz Stowarzyszeniem „NIL”, do którego wydano 228 skierowań dla 678 osób.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach współpracy z „Caritas” otrzymuje talony na zakup produktów żywnościowych i środków chemicznych dla osób najbardziej potrzebujących.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od wielu lat współpracuje z Regionalną Fundacją Rozwoju Serce w Kolbuszowej. Współpraca ta w 2019 r. obejmowała następujące działania:

- Program stypendialny: „Akademia Młodych Serc” – autorski program Fundacji Serce, którego celem było wspieranie zdolnych, aktywnych i pełnych pasji młodych ludzi, posiadających szczególne osiągnięcia i angażujących się w działania wolontarystyczne na rzecz lokalnej społeczności. Skierowany był do uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów dziennych studiów magisterskich, pochodzących z terenu powiatu kolbuszowskiego i spełniających kryteria programu.
- Stypendia pomostowe - program realizowany w partnerstwie z Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości. Celem programu było wsparcie młodzieży w pokonaniu wyjątkowo trudnej dla niej bariery związanej z rozpoczęciem nauki na wyższej uczelni poprzez ufundowanie stypendiów na pierwszy rok dziennych studiów magisterskich i przez to motywowanie uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Skierowany był do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, pochodzących z terenu powiatu kolbuszowskiego, którzy zostali przyjęci na pierwszy rok dziennych studiów magisterskich i spełniających kryteria programu. Łącznie udzielono pomocy 32 stypendystom z terenu gminy Kolbuszowa.
- Akcja: Opał na zimę - akcja przeprowadzona została w okresie styczeń - grudzień 2019 r. Celem akcji było udzielenie pomocy materialnej rodzinom ubogim i wielodzietnym pochodzącym z terenu Kolbuszowej i okolic w zakresie dofinansowania zakupu opału na zimę. W ramach akcji pomoc otrzymało 5 rodzin z terenu gminy Kolbuszowa.
- Akcja: Komunia - została przeprowadzona w maju 2019 r. Skierowana była do dzieci przystępujących do I Komunii Świętej, pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Celem akcji było udzielenie pomocy finansowej rodzicom oraz sprawienie niespodzianki dziecku poprzez wręczenie tortu wraz z upominkiem i talonem na zakupy.
W 2019 r. w ramach akcji Komunia pomoc otrzymało 24 rodziny z terenu gminy Kolbuszowa.
- Akcje zbiórki żywności: Wielkanocna zbiórka żywności i Świąteczna zbiórka żywności. Wielkanocna zbiórka żywności – była zorganizowana w kwietniu 2019 r. Fundacja przeprowadziła na terenie 9 kolbuszowskich sklepów zbiórkę żywności pod

hasłem „Wielkanocna Zbiórka Żywności”. W zbiórce wzięło udział 150 wolontariuszy ze Szkoły Podstawowej nr 1, Szkoły Podstawowej nr 2, Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Technicznych w Kolbuszowej, którzy wyposażeni w identyfikatory zachęcali klientów do przyłączenia się do akcji. Zebrano 1 505 kg żywności, która trafiła do 63 rodzin z terenu gminy Kolbuszowa. Świąteczna Zbiórka Żywności odbyła się w grudniu 2019 r. Fundacja w porozumieniu z Podkarpackim Bankiem Żywności zorganizowała na terenie 8 kolbuszowskich sklepów zbiórkę żywności w ramach ogólnopolskiej akcji „Świąteczna Zbiórka Żywności”. W zbiórce wzięło udział 130 wolontariuszy ze Szkoły Podstawowej nr 1, Szkoły Podstawowej nr 2, Liceum Ogólnokształcącego i Zespołu Szkół Technicznych w Kolbuszowej. Zebrano 1 505 kg żywności, która trafiła do 57 rodzin z terenu gminy Kolbuszowa.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w ramach projektu socjalnego „Koszyk Wielkanocny 2019” współpracował z Regionalną Fundacją Rozwoju Serce w Kolbuszowej, która zorganizowała zbiórkę żywności w lokalnych sklepach na terenie Kolbuszowej. Fundacja wydrukowała ulotki i wśród uczniów znalazła wolontariuszy, którzy zbierali żywność w okolicznych sklepach. Pracownicy socjalni dokonali analizy i diagnozy osób potrzebujących z terenu tut. Gminy. Fundacja Serce przekazała 35 już zapakowanych paczek do tut. Ośrodka. Pracownicy socjalni wytypowali rodziny potrzebujące z terenu Gminy i w dniach od 15.04.2019 r. do 19.04.2019 r. rozwieźli paczki do 35 osób (59 osób w tych rodzinach).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w dniu 10.10.2019 r. zrealizował kolejny projekt socjalny „Piknik integracyjny” - edycja 2019 dla uczestników Dziennego Domu Senior+ w Hucie Przedborskiej, uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Kolbuszowej i dzieci ze „Świetlicy Profilaktyczno - Wychowawczej w Kolbuszowej. Celem spotkania była integracja społeczna około 60 osób starszych, niepełnosprawnych i dzieci, poprawa ich funkcjonowania, a także utrwalenie współpracy w zakresie budowy sieci lokalnego oparcia. Wszyscy integrowali się poprzez wspólne zabawy, śpiewanie, rozmowy.

Trzecim projektem socjalnym realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej był projekt „Wyprawka dla Seniora 2019” skierowany do osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych potrzebujących wsparcia z terenu gminy Kolbuszowa. W ramach projektu zakupiono 24 komplety składające się z koca, dwóch małych ręczników, dwóch dużych ręczników, prześcieradeł, pościeli oraz artykułów przemysłowych: proszek do prania, płyn do mycia naczyń, krem, mydła na łączną kwotę 6 787,44 zł. Każdy z pracowników socjalnych tut.

Ośrodka wytypował osoby potrzebujące z terenu gminy Kolbuszowa do udziału w projekcie. Przyjęto wnioski od tych osób, przeprowadzono wywiady środowiskowe i wydano decyzje administracyjne. Pracownicy socjalni zrobili 24 paczki dla 38 osób. Paczki zostały dostarczone osobom potrzebującym.

III. Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania bezdomności

Bezdomność na terenie miasta i gminy Kolbuszowa jest zjawiskiem marginalnym. W 2019 r. odnotowano 3 osoby bezdomne m.in. z powodu rozpadu rodziny i nałogów, dla których wydano decyzje kierujące do Schroniska dla osób bezdomnych w Dębicy, gdyż na terenie tut. gminy nie istnieją instytucje świadczące usługi dla osób bezdomnych takie jak: schroniska, noclegownie, ogrzewalnie.

W 2019 r. za ich pobyt w Schronisku Ośrodek Pomocy Społecznej zapłacił łącznie kwotę 12 393,56 zł.

Osoby bezdomne i w niedostatku z gminy Kolbuszowa korzystają z gorącego posiłku przygotowywanego przez Jadłodajnię „Caritas” w Kolbuszowej.

CEL STRATEGICZNY II: Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem pozycji dzieci i młodzieży

I. Zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom w naturalnym środowisku rodzinnym

Doświadczenie pracowników Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo - wychowawczymi wskazuje na potrzebę coraz bardziej pogłębionej i zindywidualizowanej pracy.

Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo - wychowawczymi w dużej mierze prowadzona jest przez pracowników socjalnych, których działania nakierowane są na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno - bytowych rodzin.

Główną formą wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi są usługi asystenta rodziny. Zaangażowanie asystenta rodziny skupia się między innymi na: wspieraniu rodziny w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji życiowej w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw

życiowych, rodzicielskich członków rodziny oraz odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych. Asystent rodziny koncentruje się w swojej pracy na wzmocnieniu rodziny i pobudzaniu aktywności wszystkich jej członków w dążeniu do poprawy sytuacji życiowej rodziny i właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych przy wykorzystaniu zasobów własnych rodziny oraz wsparcia środowiska lokalnego.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2019 roku zatrudnił dwóch asystentów rodziny. Pomocą zostało objęte 82 osoby (36 osób dorosłych i 46 dzieci) z 23 rodzin. Działania asystentów rodziny przyczyniły się do poprawy postaw rodzicielskich rodziców i wzmocnienia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Na zatrudnienie asystenta rodziny Ośrodek Pomocy pozyskał środki z MRPiPS w wys. 34 941 zł w ramach realizacji projektu „Asystent rodziny - edycja 2019”.

1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Na podstawie tej ustawy rodzicom przysługuje wsparcie finansowe w wys. 4 000 złotych z tytułu urodzenia żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2019 r. w gminie Kolbuszowa to świadczenie wypłacono dla 9 rodzin w łącznej kwocie 36 000 zł. Rodziny w ramach w/w ustawy mogą również skorzystać z pomocy asystenta rodziny.

Według danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w Kolbuszowej w 2019 roku z terenu gminy Kolbuszowa:

- nie umieszczono żadnego dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej;
- nie było dzieci, które opuściły rodzinę zastępczą;
- 1 dziecko usamodzielniało się.

Na kontynuowanie nauki dla 1 osoby usamodzielnianej z rodziny zastępczej PCPR przeznaczył kwotę 6 312 zł, a dla 1 osoby usamodzielnianej z placówki opiekuńczo - wychowawczej była to kwota 3 682 zł.

W 2019 r. w rodzinach zastępczych przebywało 5 dzieci z 4 rodzin. Ośrodek Pomocy w Kolbuszowej sfinansował pobyt tych dzieci w rodzinach zastępczych w kwocie 18 227,40 zł.

PCPR w Kolbuszowej przeznaczył 58 560 zł na pokrycie kosztów utrzymania dzieci z naszej gminy przebywających w rodzinach zastępczych. Jedno dziecko przebywało do dnia 31.05.2019 r. w placówce opiekuńczo - wychowawczej poza powiatem, a koszt jego utrzymania w 2019 r. wyniósł 23 778,48 zł.

Ponadto PCPR w 2019 r. realizował 3 projekty:

- „Akademia PoMocy” realizowany w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” edycja 2019 (uczestniczyło około 30 osób),
- „Aktywny Samorząd” (15 osób),
- „Doposażenie wypożyczalni sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i wspomagającego prowadzonej przez PCPR w Kolbuszowej” (skorzystało 68 osób).

M-GOPS w Kolbuszowej, Dział Świadczeń rodzinnych w roku 2019 udzielił pomocy 1945 rodzinom (5 414 osób w rodzinach, w tym 2 361 dzieci). Wyłącznie z zasiłku rodzinnego skorzystało 1 007 rodzin (4 013 osób w rodzinach, w tym 2 105 dzieci) na kwotę w wysokości 2 278 158,22 zł.

01.01.2016 r. funkcjonuje świadczenie rodzicielskie, które przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. W 2019 r. tut. Ośrodek wypłacił świadczenie rodzicielskie w wys. 469 558 zł dla 82 matek.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2019 roku z Funduszu alimentacyjnego udzielił pomocy 41 rodzinom na kwotę 271 716 zł. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów daje prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

II. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju

W 2019 roku w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Kolbuszowej z usług psychologa, pedagoga i logopedy oraz diagnozy predyspozycji zawodowych skorzystało łącznie 666 dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie gminy Kolbuszowa. Z powyższej liczby 177 osób uczestniczyło w zajęciach warsztatowych aktywizujących do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.

Placówka realizuje ogólnopolski projekt „Za życiem” pełniąc rolę Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego, realizującego wczesne wspomaganie rozwoju dzieci w wieku 0-7 lat.

Ponadto Poradnia realizuje projekty wg programów autorskich:

- „Zaczarowani bajką”- zajęcia terapeutyczne dla dzieci z problemami lękowymi

i trudnościami adaptacyjnymi z kl. I i II szkół podstawowych

- „Trening Umiejętności Społecznych” dla uczniów kl. III i IV szkoły podstawowej
- „Zajęcia wspierające dla uczniów zdolnych” (klasa III)
- „Poznaję świat” - grupowe zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci 5 i 6 - letnich
- „Rosnę w górę” - zajęcia terapeutyczne (dzieci 5 i 6 lat)
- „Krok po kroku - w świecie zasad, emocji i komunikacji” (uczniowie klas II)
- „Trening pamięci - sprawne półkule” dla uczniów klas IV szkół podstawowych.

W tut. gminie w 2019 roku funkcjonowało 5 przedszkoli prywatnych, 6 przedszkoli publicznych, 8 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. We wszystkich szkołach na terenie gminy była zapewniona opieka pozalekcyjna nauczycieli lub funkcjonowały świetlice szkolne (10 świetlic).

W szkołach odbyły się 52 szkolenia dla rodziców o różnej tematyce. 3 860 dzieci i młodzieży brało udział w zajęciach profilaktycznych odbywających się w szkołach.

W roku 2019 Gmina Kolbuszowa przeznaczyła na rozwój, inwestycje w placówkach oświatowych kwotę 93 947,50 zł.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2019 roku świadczył usługi specjalistyczne dla 11 niepełnosprawnych dzieci z zaburzeniami psychicznymi, w ramach których prowadzona była terapia.

W Kolbuszowej działa Świetlica Profilaktyczno - Wychowawcza przy Polskim Komitecie Pomocy Społecznej (Stowarzyszenie Charytatywne Zarząd Miejsko – Gminny w Kolbuszowej - PKPS). W 2019 r. w zajęciach Świetlicy Profilaktyczno - Wychowawczej systematycznie uczestniczyło 37 dzieci z terenu tut. gminy. Ogółem ze Świetlicy skorzystało 80 osób (dzieci i młodzieży) oraz niektórzy rodzice i opiekunowie (dodatkowo ok. 30 osób). Świetlica adresuje swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku od 6-15 lat, uczęszczających do szkoły podstawowej, wywodzących się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Ponadto w 2019 r. 58 dzieci z terenu gminy Kolbuszowa uczestniczyło w półkoloniach, a 55 korzystało z oferty Klubu Starszych Nastolatków, który działa przy PKPS.

Polski Komitet Pomocy Społecznej w Kolbuszowej realizuje własne programy profilaktyczne i pomocowe w ramach umów z Województwem Podkarpackim. W 2019 r. był to program „Zdrowo zakręcenie”- realizowany od 1 czerwca do 15 grudnia 2019 r., którego

celem było wspieranie rodzin w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Program umożliwił podopiecznym Świetlicy Profilaktyczno - Wychowawczej rozwijanie pasji, poszerzanie wiedzy, wspólne wyjazdy i uroczystości. Udział w programie pozwolił dzieciom na rozwijanie swoich uzdolnień, przezwyciężanie problemów dydaktycznych itp. W ramach programu zorganizowano wypoczynek letni w formie dwóch 12-dniowych turnusów. Odbiorcami w/w programu było 205 osób - dzieci i młodzieży z terenu powiatu kolbuszowskiego (114), krośnieńskiego (10) i rzeszowskiego (81).

Ze Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczą w Kolbuszowej w 2019 r. skorzystało 80 dzieci i młodzieży oraz niektórzy rodzice i opiekunowie (około 30 osób).

Osiem osób świadczyło pomoc w ramach wolontariatu.

W gminie Kolbuszowa organizuje się szereg spotkań na rzecz rozwoju dzieci i młodzieży m.in.: warsztaty kulinarne, warsztaty plastyczne, zajęcia sportowo - rekreacyjne, zajęcia wychowania fizycznego na basenie w Kolbuszowej.

Placówki oświatowe z terenu gminy realizowały szereg projektów skierowanych do dzieci i młodzieży. Projekty te były dla dzieci szczególnie uzdolnionych oraz dla dzieci wymagających dodatkowych zajęć korekcyjno - edukacyjnych i wsparcia.

Na terenie gminy Kolbuszowa funkcjonuje Zespół Szkół Specjalnych w Kolbuszowej Dolnej o zasięgu powiatowym. W zajęciach uczestniczą dzieci i młodzież, które mają orzeczenie z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej o potrzebie specjalnego kształcenia. Dzięki uczestnictwu w tych zajęciach dzieci mają możliwość indywidualnego kształcenia, dostosowanego do swojej niepełnosprawności. Oprócz standardowych zajęć edukacyjnych i wychowawczych, podopieczni mają możliwość uczestniczenia w przedstawieniach teatralnych, tanecznych i muzycznych, w przeglądach i konkursach, zajęciach dodatkowych i okolicznościowych imprezach z udziałem zaproszonych gości i rodziców.

CEL STRATEGICZNY III: Wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy

I. Profilaktyka i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Przemocą w rodzinie określane jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody. Przemoc w rodzinie jest

rozumiana jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

W gminie Kolbuszowa realizowana jest procedura „Niebieska Karta”. W roku 2019 była ona prowadzona w 109 rodzinach, w których było 254 osób poszkodowanych, w tym 26 osób starszych i 79 dzieci. Podejrzanych o stosowanie przemocy było 112 osób, w tym 104 mężczyzn i 8 kobiet. W ubiegłym roku wszczęto 64 nowe procedury „Niebieska Karta A”.

Działania podejmowane w 2019 r. przez M-GOPS wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie to m.in.: praca socjalna i monitoring (245), udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa (103), motywowanie do uczestnictwa w grupach wsparcia, terapii rodzinnej i małżeńskiej (54), wsparcie pedagoga szkolnego (40), motywowanie do skorzystania z indywidualnych konsultacji (51), wsparcie OPS w tym pomoc finansowa, rzeczowa, wydanie karty do odbioru żywności z Programu POPŻ, dożywianie (37), wskazanie możliwości udziału w grupie wsparcia w ramach projektu „Przemocy mówimy Nie w gminie Kolbuszowa” - edycja 2019 (11), motywowanie do udziału w grupie wsparcia dla osób współuzależnionych (12), wnioskowanie do sądu o wgląd w sytuację rodziny (6).

Działania podejmowane przez pracowników M-GOPS wobec sprawców przemocy to m.in.: praca socjalna i monitoring (106), motywowanie i kierowanie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym (77), motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i terapii uzależnień (62), rozmowy motywujące do zmiany zachowania i powstrzymania się od nadużywania alkoholu (59), kierowanie wniosku do prokuratury o przymusowe leczenie odwykowe (8), pomoc finansowa i rzeczowa, wydanie karty do odbioru żywności z Programu POPŻ(15), zgłoszenie do prokuratury o podejrzenie popełnienia przestępstwa z art. 207 kk (19), motywowanie i kierowanie do indywidualnej konsultacji psychologicznej i terapeutycznej (16), motywowanie do skorzystania z pomocy psychologicznej, terapii rodzinnej(16), wnioski do sądu o wgląd w sytuację rodziny, informacja o pogarszającej się sytuacji w rodzinie (8) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i terapii uzależnień, motywowanie do leczenia psychiatrycznego (62).

Działania podejmowane wobec świadków przemocy w rodzinie to m.in.: praca socjalna(17), monitoring (15), motywowanie do działań na rzecz poprawy zachowania sprawcy (8).

W okresie od lipca do grudnia 2019 r. M-GOPS realizował projekt „Przemocy mówimy Nie w Gminie Kolbuszowa” – edycja 2019, w ramach Programu osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Projekt uzyskał drugie miejsce w Polsce i znalazł się w gronie najlepszych, nowatorskich rozwiązań w zakresie budowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania w ramach Projektu kierowane były do mieszkańców gminy Kolbuszowa, w tym do osób zagrożonych zjawiskiem przemocy oraz stosujących przemoc w rodzinie.

Zrealizowano:

- diagnozę lokalnych potrzeb w obszarze przeciwdziałania przemocy
- indywidualne konsultacje ze specjalistami w punkcie konsultacyjnym z psychologiem, terapeutą rodzinnym, pracownikiem socjalnym – pogadanki
- 6 otwartych spotkań dla mieszkańców gminy Kolbuszowa, w tym 3 spotkania dla sprawców przemocy domowej
- utworzenie grupy wsparcia dla osób zagrożonych i doznających przemocy.

Wartość projektu – **30.842,89 zł**

- dofinansowanie – **22.294,70** co stanowi 94% projektu
- wkład własny – **8.548,19 zł.**

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dla skutecznej pomocy osobom poszkodowanym współpracuje z: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską, Prokuraturą Rejonową, kuratorami sądowymi, pogotowiem ratunkowym, pedagogami i nauczycielami ze szkół i przedszkoli, instytucjami pozarządowymi.

Komenda Powiatowa Policji w Kolbuszowej wskazała, że w 2019 r. funkcjonariusze sporządzili 84 formularze „Niebieska Karta” w tym dla:

- 84 osób wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (8 kobiet i 76 mężczyzn)
- 35 osób wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu
- osób izolowanych wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie:
 - w PDOZ w Kolbuszowej - 1 osoba zatrzymana w związku z przyjęciem zawiadomienia z art. 207 kk,

- w Izbie Wytrzeźwień w Rzeszowie - 28 osób.

Ponadto problem przemocy w rodzinie był poruszany podczas 5 spotkań z seniorami, 5 spotkań z rodzicami i 1 spotkaniem z uczniami na terenie gminy Kolbuszowa.

II. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Świadomość społeczna na temat profilaktyki i leczenia uzależnień jest istotnym elementem w walce z tym zjawiskiem społecznym. Szerzące się zjawisko alkoholizmu dotyka wielu mieszkańców miasta i gminy, nie respektuje płci, wieku ani statusu intelektualnego. W wielu środowiskach daje się zauważyć zjawisko „dziedziczenia” alkoholizmu. Problem nadużywania alkoholu jest bardzo skomplikowany, ponieważ obok alkoholizmu występują zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, ubóstwo, problemy wychowawcze i zdrowotne. Niepokojącym jest fakt wzrastania liczby osób uzależnionych od alkoholu i obniżania wieku pierwszego z nim kontaktu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej przeprowadziła rozmowy z 109 osobami nadużywającymi alkoholu. Do prokuratury lub sądu o leczenie odwykowe skierowano 3 wnioski.

Podczas przeprowadzonych rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu nie sporządzono ani jednej niebieskiej karty.

W ramach profilaktyki uzależnień Komisja Alkoholowa rozpowszechniła 200 sztuk różnego rodzaju ulotek, plakatów i broszur.

Ponadto zorganizowano kolonię letnią dla 30 dzieci.

Na terenie gminy Kolbuszowa działa Poradnia Leczenia Uzależnień, gdzie można uzyskać specjalistyczną pomoc i wsparcie. Osoby mogą skorzystać z pomocy w formie indywidualnej terapii uzależnień, grupowej terapii leczenia uzależnień i skierowania do placówek stacjonarnych.

CEL STRATEGICZNY IV: Utworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych

I. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia społecznego i gospodarczego poprzez stworzenie warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym

Niepełnosprawność to kwestia społeczna, która dotyka znacznej części mieszkańców miasta i gminy Kolbuszowa, ograniczając ich możliwości funkcjonowania i rozwoju na wielu płaszczyznach. Za niepełnosprawne uważa się osoby, które posiadają stopień niepełnosprawności orzeczony przez Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności, komisje przy ZUS, KRUS i MSWiA oraz inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi, powodującymi trwale lub okresowe utrudnienia, ograniczenia uniemożliwiające pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów społecznych.

Z różnych form wsparcia Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej z tytułu niepełnosprawności skorzystało w 2019 roku 255 rodzin, w tym 591 osób.

W 2019 roku Ośrodek Pomocy udzielił pomocy 5 osobom niepełnosprawnym w postaci gorącego posiłku wraz z dowozem.

Zgodnie z Uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Urząd Miejski w Kolbuszowej we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Kolbuszowej zorganizowali w 2019 r. prace społecznie użyteczne „Pomoc w domu” dla rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez ich wsparcie w realizacji codziennych obowiązków domowych. Prace społecznie użyteczne realizowały osoby bezrobotne. Wymiar tygodniowy pracy osoby podejmującej prace społecznie użyteczne wynosił nie więcej niż 10 godzin.

W 2019 roku trzech opiekunów osób niepełnosprawnych z terenu tutejszej gminy skorzystało z pomocy w formie prac społecznie użytecznych. Cztery osoby bezrobotne świadczyły pomoc w ramach tych prac.

Na terenie miasta Kolbuszowa działa Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) i Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ). Są to ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które mają na celu zwiększenie ich zaradności i samodzielności życiowej oraz ich integrację społeczną.

Z uczestnictwa w zajęciach i terapii Środowiskowego Domu Samopomocy w 2019 r. skorzystało 40 osób z gminy Kolbuszowa. Z Warsztatów Terapii Zajęciowej skorzystało 18 osób. Część tych osób była beneficjentami projektu pn. „Zintegrowani” realizowanego przez Fundację Centrum Animacji Społecznej, czego efektem było opuszczenie WTZ i przejście 4 osób na chroniony rynek pracy.

Na terenie gminy Kolbuszowa od 03.01.2013 r. działa Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „ISKIERKA”, którego celem jest umożliwienie osobom

niepełnosprawnym funkcjonowania w środowisku, a także podjęcie działań zmierzających do rehabilitacji fizycznej i społecznej poprzez tworzenie oddziałów przedszkolnych i szkolnych, warsztatów terapii zajęciowej, organizowanie turnusów rehabilitacyjnych, imprez integracyjnych, prowadzenie centrum dziennej aktywności, świetlic integracyjnych oraz psychoterapeutycznych, tworzenie grup wsparcia, a także inicjowanie projektów dotyczących poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych żyjących na terenie powiatu kolbuszowskiego.

W 2019 r. Stowarzyszenie realizowało działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

- VIII Ogólnopolski Festiwal Twórczości Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Piosenka jest dobra na wszystko”
- projekt „Kocham moją rodzinę” w ramach konkursu Akademii Kreatywności 2019 (01.03-31.12.2019)
- piknik żeglarski dla osób niepełnosprawnych „Słońce, wiatr i woda - żeglarska przygoda” (01.05 -15.06.2019 r.)
- warsztaty artystyczne „Zaczarowane pozytywki”(18.10.2019 r. prowadzone przez dyrektora muzeum „Dobranocki” w Rzeszowie)
- piknik rodzinny z okazji „Dnia Dziecka” (06.06.2019 r.)
- konwent osób niepełnosprawnych, targi pracy w Rzeszowie
- integracyjne spotkanie Bożonarodzeniowe osób niepełnosprawnych grudzień 2019 - „Jest taki dzień w roku, gdy jesteśmy wszyscy razem”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej działa na rzecz osób niepełnosprawnych. Zadania PCPR to refundacja kosztów zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, dofinansowania organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki na rzecz osób niepełnosprawnych oraz dofinansowania w zlikwidowaniu barier architektonicznych. Osoby niepełnosprawne mogą również skorzystać z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego. Z terenu gminy Kolbuszowa 101 osób skorzystało z tej formy pomocy.

Działający w Starostwie powiatowym Powiatowy Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kolbuszowej w 2019 roku wydał 1 703 orzeczenia o niepełnosprawności dla osób z całego powiatu i 128 orzeczeń o niepełnosprawności dla dzieci.

Dział Świadczeń rodzinnych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Kolbuszowej wypłacił w 2019 roku 798 osobom zasiłki pielęgnacyjne na podstawie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na kwotę 1 595 698 zł. Z tytułu opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny w 2019 roku wypłacono również: - 240 osobom świadczenia pielęgnacyjne na kwotę 3 861 047 zł, - 24 osobom specjalne zasiłki opiekuńcze na kwotę 137 231 zł, - 14 osobom zasiłki dla opiekuna na kwotę 73 900 zł.

II. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu ludzi starszych

Na terenie miasta i gminy Kolbuszowa na dzień 31.12.2019 r. zamieszkiwało 4 480 osób w wieku poprodukcyjnym, w tym 3 007 kobiet i 1 473 mężczyzn.

Ze wszystkich form wsparcia Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej skorzystało 271 osób starszych, w tym 193 kobiety i 78 mężczyzn. Spośród nich 87 to osoby niepełnosprawne, z czego 58 to kobiety i 29 to mężczyźni. 4,31% osób starszych, z ogólnej liczby osób w wieku poprodukcyjnym, zamieszkujących na terenie gminy Kolbuszowa korzysta ze świadczeń pomocy społecznej. Ponieważ w większości przypadków są to osoby samotne, schorowane i wymagające pomocy osób drugich w czynnościach dnia codziennego, Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia im usługi opiekuńcze, oraz pomoc finansową i rzeczową.

W roku 2019 z pomocy w formie usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych skorzystało 44 osoby. Usługi w roku 2019 świadczyło 19 opiekunów.

W 2019 roku 8 osób zostało skierowanych przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej do domów pomocy społecznej (DPS). Przy czym 7 osób faktycznie zostało umieszczonych w DPS. W różnego rodzaju domach pomocy w ubiegłym roku łącznie przebywało 24 osoby z gminy Kolbuszowa. Z tego 18 osób przebywało przez cały rok, pozostałe 6 osób rozpoczęło lub zakończyło pobyt w trakcie roku. Koszt pobytu do pełnego kosztu utrzymania 6 osób w całości pokrywały rodziny osób skierowanych. Do kosztu pobytu pozostałych osób dopłacał Ośrodek Pomocy. W 2019 r. średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej jednej osoby kształtował się na poziomie 3 590 zł.

Z dochodów osób umieszczonych w dps wynika, że Gmina Kolbuszowa jest zobowiązana dopłacać do każdej osoby średnio po około 2 372 zł miesięcznie.

W 2019 r. osoby z terenu Gminy przebywały w następujących domach pomocy społecznej: 9 w dps dla osób w podeszłym wieku, 4 w dps dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, 5 w dps dla osób przewlekle psychicznie chorych, 2 w dps dla osób niepełnosprawnych fizycznie, 4 w dps dla osób somatycznie chorych.

Od stycznia 2018 r. działa Dzienny Dom Senior+ w Hucie Przedborskiej. Jego głównym celem jest zapobieganie wykluczeniu oraz marginalizacji z życia społecznego osób starszych z terenu gminy Kolbuszowa poprzez zapewnienie im różnych form aktywizacji i samorealizacji. Placówka jest czynna osiem godzin dziennie od poniedziałku do piątku. Wszystkim osobom zapewniony jest ciepły posiłek oraz dowóz z miejsca zamieszkania do Huty Przedborskiej i z powrotem. Seniorzy mają do dyspozycji m.in. salę spotkań i jadalnię, kuchnię, salę rehabilitacyjną oraz pomieszczenie, gdzie mogą odpocząć.

W 2019 r. wydatkowano łącznie na funkcjonowanie Dziennego Domu Senior + kwotę 478 295,06 zł, w tym dofinansowanie w ramach projektu MRPiPS w wysokości 88 500 zł. Placówka zapewnia osobom starszym pomoc w czynnościach dnia codziennego oraz m.in. usługi socjalne (w tym m.in. posiłek), zajęcia edukacyjne (trening umysłu), kulturalno-oświatowe (np. wycieczki rekreacyjne), aktywizujące społecznie (np. organizacja Dni Seniora, współpraca ze szkołami i przedszkolami), terapię zajęciową (np. warsztaty rękodzielnicze, plastyczne, muzykoterapia itp.), zajęcia ruchowe i rehabilitacja. W 2019 r. w Dziennym Domu Senior+ w Hucie Przedborskiej uczestniczyło 26 osób.

W ramach Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej Stowarzyszenie Charytatywne Zarząd Miejsko - Gminny w Kolbuszowej działa Klub Starszych Nastolatków, z którego w 2019 roku z terenu naszej gminy skorzystało 55 osób. W ramach Klubu prowadzone są zajęcia gimnastyki rehabilitacyjnej dla seniorów.

Parafia Rzymsko – Katolicka pw. Św. Brata Alberta w Kolbuszowej i Podkarpacka Fundacja Rozwoju Regionalnego realizuje projekt „Dom Św. Brata Alberta” skierowany do osób starszych, niesamodzielnych. W ramach projektu został utworzony Dzienny Dom Pomocy o liczbie miejsc 25, ponadto osoby starsze mogą korzystać z usług opiekuńczych (15 osób), usług specjalistycznych (25 osób) i pomocy sąsiedzkiej (10 osób). Osoby biorące udział w projekcie mogą również skorzystać z usługi 24 godzinnej teleopieki (45 osób).

Otwarcie placówki nastąpiło w styczniu 2019 r.

Na terenie gminy Kolbuszowa działa Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, który organizuje różnego rodzaju imprezy kulturalno-edukacyjne dla osób starszych i niepełnosprawnych. W 2019 r. Związek zrzeszał 135 członków.

Związek pozyskuje również środki finansowe na zajęcia dla emerytów (basen, gimnastyka), kursy komputerowe, wykłady i prelekcje z różnych dziedzin. Emeryci uczestniczą także w różnych wycieczkach krajoznawczych. W 2019 r. związek zorganizował 4 imprezy kulturalno- oświatowe tj. Dzień Babci i Dziadka (skorzystało 82 osoby), Dzień Matki i Ojca (uczestniczyło 80 osób), Piknik Dożynkowy (102 osoby), Dzień Seniora (92 osoby). Ponadto

zorganizowano 6 wycieczek turystyczno - krajoznawczych, w których wzięło udział 274 osoby. Związek wraz z Miejską i Publiczną Biblioteką w Kolbuszowej zorganizował w okresie od stycznia do maja 2019 r. 5 spotkań klubowych, w których wzięło udział 100 osób.

Seniorzy z naszej gminy mają możliwość uczestniczenia w zajęciach odbywających się na Krytej Pływalni Fregata w Kolbuszowej. W 2019 r. przez okres 6 m-cy systematycznie (raz w tygodniu) na takie zajęcia uczęszczało 22 seniorów z gminy Kolbuszowa. Natomiast w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. zanotowano 559 wejść osób niepełnosprawnych, które korzystały z takich zajęć.

Na terenie gminy Kolbuszowa działa Zakład Opiekuńczo – Leczniczy (ZOL), który świadczy pomoc pielęgnacyjno-medyczną dla osób niepełnosprawnych, starszych i długotrwale chorych. W 2019 r. z terenu gminy Kolbuszowa pod opieką ZOL było 18 osób.

CEL STRATEGICZNY V: Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego

I. Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej

W celu doskonalenia umiejętności zawodowych oraz wzbogacania wiedzy w zakresie pracy z klientami pomocy społecznej, pracownicy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej systematycznie uczestniczą w szkoleniach zewnętrznych. Zorganizowano cykliczne spotkania pracowników Ośrodka, których tematyka odpowiadała na aktualne zapotrzebowanie, m.in. interpretacji i stosowania nowych przepisów prawa, postępowania w sytuacjach kryzysowych, wypalenia zawodowego itp.

Pracownicy M-GOPS w Kolbuszowej cały czas podnoszą swoje kwalifikacje i w 2019 roku brali udział w szkoleniach, kursach, konferencjach zarówno płatnych jak i bezpłatnych takich jak:

- Problematyka interwencji kryzysowej w rodzinie (1 pracownik)
- Współpraca między służbami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny (2 pracowników)
- Planowanie i realizacja projektów społecznych i partnerstw (1 pracownik)
- Jak skutecznie budować system wsparcia rodziny (2 pracowników)
- Procedury związane z odbieraniem dziecka z rodziny oraz zadania organów uczestniczących w wykonywaniu orzeczeń o przymusowym odebraniu osoby w oparciu o przepisy art. 598 § 1 kodeksu postępowania cywilnego (2 pracowników)

- Formy pomocy społecznej – zasady przyznawania świadczeń (1 pracownik)
- Nie trać głowy! Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów głowy i szyi (4 pracowników)
- Praca z osobami chorymi psychicznie. Relacja socjalna z osobą chorą na schizofrenię (3 pracowników)
- Zasiłki z ZUS - ostatnie zmiany przepisów i ich wykładnie (1 pracownik)
- Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w rachunkowości budżetowej według stanu prawnego obowiązującego od 1-go stycznia 2018 r. (1 pracownik)
- Świadczenia rodzinne - omówienie najczęstszych problematycznych przypadków występujących w praktyce (2 pracowników)
- Wilki i owce - hejt w sieci (7 pracowników)
- Komunikacja w społeczności lokalnej (1 pracownik)
- Stres i wypalenie zawodowe (20 pracowników)
- Metoda porozumienia bez przemocy w pracy z osobą uzależnioną lub stosującą przemoc - jak w praktyce wykorzystać metodę PBP w pracy z klientem (10 pracowników)
- Zamówienia publiczne w roku 2019 - aktualności - planowane zmiany: elektroniczna poniżej i powyżej progów, e-fakturowanie, nowa ustawa prawo zamówień publicznych (1 pracownik)
- Szkolenie z nowego narzędzia oceny zasobów pomocy społecznej (1 pracownik)
- Praca z dziećmi o zaburzonych więziach (1 pracownik)
- Praca metodą streetworkingu (2 pracowników)
- Planowane zmiany w 500+ oraz najczęstsze problematyczne przypadki występujące w praktyce (1 pracownik)
- Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej i bieżące postępowania OPS (14 pracowników)
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (1 pracownik)
- Wywiad środowiskowy. Podstawowe narzędzie dowodowe w sprawach z zakresu pomocy społecznej. Prawidłowe przeprowadzenie i sporządzenie wywiadu i jego wpływ na rozstrzygnięcie sprawy administracyjnej w świetle najnowszego orzecznictwa (15 pracowników)
- Zakup usług przez samorząd w podmiotach ekonomii społecznej z uwzględnieniem zamówień poniżej 30 tysięcy euro (1 pracownik)

- Lista płac w 2019 r. (1 pracownik)
- Wydawanie decyzji uznaniowych w postępowaniu z zakresu pomocy społecznej (14 pracowników)
- Kodeks postępowania administracyjnego w Ośrodku Pomocy Społecznej (15 pracowników)
- Nawigacja na ojcostwo Navi-Tata Ojcostwo dzisiaj Strategia dla organizacji wspierających rodzinę (1 pracownik)
- Fundusz alimentacyjny 2019 (1 pracownik)
- Opiekun osób starszych - kurs (8 pracowników)
- Ustawa o pomocy społecznej - nowelizacje - aktualne problemy (1 pracownik)
- Podstawowe zagadnienia z zakresu higieny i bezpieczeństwa żywności dla zakładów żywienia zbiorowego w szkołach, przedszkolach, domach pomocy społecznej (1 pracownik)
- Procedura Niebieska Karta - skutecznie przeciw przemocy 2019 (17 pracowników)
- Świadczenia rodzinne - aktualne problemy (1 pracownik)
- Superwizja pracy socjalnej (5 pracowników)
- Czyste powietrze (4 pracowników)
- Prawidłowe przeprowadzanie, rozliczenie i dokumentowanie inwentaryzacji w 2019 r. Wybrane zagadnienia z zakresu gospodarki majątkiem w kontekście ustaleń kontrolnych RIO i NIK (2 pracowników)
- Prawo pracy na przełomie 2019/2020 (1 pracownik)
- Bezpieczeństwo i samoobrona w miejscu pracy. Zajęcia teoretyczno - praktyczne (7 pracowników)

W 2019 roku 1 pracownik socjalny tut. Ośrodka Pomocy Społecznej ukończył studia podyplomowe na kierunku administracja publiczna oraz 64-godzinny kurs z zakresu negocjacji i mediacji. Ponadto drugi z pracowników socjalnych ukończył kurs Komunikacja społeczności lokalnej.

II. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej

Wolontariat jest dobrowolnym, świadomym i nieodpłatnym działaniem (pracą) na rzecz ludzi spoza kręgu rodzinnego i koleżeńskiego. Dobrowolnym ochotnikiem czyli inaczej mówiąc - wolontariuszem może zostać każdy. Musi on spełniać specjalne wymagania jedynie

w przypadku powierzenia mu zadań, do których wykonywania przepisy wymagają szczególnych kwalifikacji. Niepełnoletni potrzebują natomiast pisemnej zgody opiekuna prawnego.

Dla wolontariuszy jest to szansa zdobycia często pierwszych doświadczeń zawodowych, nabycia umiejętności pracy w zespole, co jest dobrze postrzegane przez potencjalnych pracodawców. Działanie na rzecz innych otwiera także drogę do poznania samego siebie, a także zawarcia nowych znajomości czy nawet przyjaźni. To także szansa na inne spojrzenie na otaczającą rzeczywistość. Przede wszystkim jednak wolontariat jest okazją do zrobienia czegoś dobrego dla drugiego człowieka, co już samo w sobie stanowi olbrzymią satysfakcję.

W 2019 roku jeden pracownik socjalny z Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej przyłączył się do ogólnopolskiej Akcji „Szlachetna Paczka”, organizowanej przez Stowarzyszenie „Wiosna” dla rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej.

Pracownicy Ośrodka uczestniczyli w przygotowaniach do wigilii dla mieszkańców gminy Kolbuszowa.

Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, szkoły, instytucje z terenu tut. gminy promują idee wolontariatu. Zachęcają osoby do podjęcia działań jako wolontariusze, oraz uczestnictwa w różnych akcjach i konkursach. Na terenie gminy Kolbuszowa funkcjonuje 68 organizacji pozarządowych, w tym 5 fundacji, 1 stowarzyszenie zwykłe i 62 stowarzyszenia zarejestrowane w KRS.

Starostwo Powiatowe w Kolbuszowej raz do roku organizuje konkurs: Wolontariusz Roku, którego celem jest promowanie idei wolontariatu i docenienie trudu pracy na rzecz osób potrzebujących.

III. PODSUMOWANIE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Kolbuszowa ukierunkowana jest na rozpowszechnienie, rozszerzenie i pogłębienie formy aktywności społecznej poprzez współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie i w powiecie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej.

W ramach wypracowanej strategii przyjęto nowoczesne podejście do tak ważnej sfery,

jaką jest problematyka społeczna nastawiona na: wzmocnienie postaw aktywnych, wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej oraz ściśle powiązanie działań instytucji i organizacji społecznych w wypracowaniu lokalnego systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób potrzebujących.

W „strategicznym modelu pomocy społecznej” istotną rolę odgrywa system wsparcia psychologicznego, umocnienie postaw aktywnych w każdej sferze obszaru społecznego i problemów indywidualnych, poradnictwa prawnego, pedagogicznego, terapii wyspecjalizowanej pracy socjalnej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest podstawą do realizacji trwałych wzorów zmian społecznych i przyczynia się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej.

Dynamiczne przemiany powodują wzrost znaczenia kształtowania odpowiedniej strategii wszystkich służb zaangażowanych w jej realizację. Konieczne jest nieustanne monitorowanie otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego otaczającej nas rzeczywistości i dostosowywanie się do zmieniających się potrzeb. Wówczas skuteczność podejmowanych działań wiąże się z właściwym ukierunkowaniem strategicznym współdziałających instytucji i organizacji.

Kluczowe znaczenie stanowi kwestia budowania możliwej do zastosowania w praktyce przez Ośrodek strategii, jako zaplanowanego działania mającego wywrzeć wpływ na wyniki podejmowanych działań.

Biorąc powyższe pod uwagę i nieustanne zmiany w życiu społecznym i regulacjach prawnych w 2019 r. zainicjowano i sporządzono nową strategię rozwiązywania problemów społecznych miasta i gminy Kolbuszowa na lata 2019-2026 przyjętą uchwałą nr XVI/200/19 z dnia 11.12.2019 r. przez Radę Miejską w Kolbuszowej.